

Брюксел, 14.3.2018
COM(2018) 134 final

2018/0060 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕС) № 575/2013 по отношение на минималното покритие за загуби за необслужвани експозиции

(текст от значение за ЕИП)

{SWD(2018) 73 final} - {SWD(2018) 74 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Настоящото предложение е важна част от усилията за укрепване на европейския икономически и паричен съюз (ИПС). Една по-интегрирана финансова система ще придаде допълнителна устойчивост на ИПС срещу неблагоприятни сътресения чрез улесненото поделяне на риска между частните инвеститори през граница, като в същото време ще намали необходимостта от поделяне на риска в публичния сектор. За да постигне тези цели, ЕС трябва да завърши изграждането на банковия съюз и да положи основите на съюза на капиталовите пазари (СКП). В Съобщението на Комисията от 11 октомври 2017 г.¹ са начертани пътища за завършването на банковия съюз посредством мерки за успоредно редуциране и поделяне на риска като част от пътната карта за укрепване на ИПС, изготвена от Комисията на 6 декември 2017 г.²

Преодоляването на проблема с високото равнище на необслужваните кредити и необслужваните експозиции³ и с евентуалното им натрупване в бъдеще е жизненоважна част от усилията на Съюза за допълнително редуциране на рисковете в банковата система и стимулиране на банковото кредитиране за дружествата и гражданите. Настоящите обсъждания в Съвета потвърждават, че по-нататъшният напредък за преодоляване на този проблем е от решаващо значение за завършването на банковия съюз като основен приоритет в програмата на лидерите.

Високите равнища на необслужвани кредити могат да са в тежест за дадена банка поради две основни причини. Първо, необслужваните кредити генерират по-малко доход в сравнение с обслужваните, като така ограничават рентабилността ѝ, а може да доведат и до загуби, които намаляват нейния капитал. В най-тежките случаи подобна ситуация може да застраши жизнеспособността на банката и потенциално да засегне финансовата стабилност. Второ, необслужваните кредити блокират значителни ресурси на банката, както човешки, така и финансови. Това ограничава капацитета ѝ за отпускане на кредити, включително на малките и средните предприятия (МСП).

МСП са засегнати особено силно от свитото предлагане на кредити, тъй като те разчитат на банковото кредитиране в много по-голяма степен от по-големите дружества, а това има значение за икономическия растеж и създаването на работни места. Банковото кредитиране често е твърде скъпо, а равнището на кредитите за МСП

---

¹ Съобщение до Европейския Парламент, Съвета, Европейската Централна Банка, Европейския Икономически и Социален Комитет и Комитета на Регионите относно завършването на банковия съюз, COM(2017) 592 final, 11.10.2017 г.

² Съобщение на Комисията до Европейския Парламент, Европейския Съвет, Съвета и Европейската Централна Банка — По-нататъшни стъпки към завършването на Икономическия и Паричен Съюз: пътна карта, COM(2017) 821 final, 6.12.2017 г.

³ Необслужваните експозиции включват необслужвани кредити, необслужвани дългови ценни книжа и необслужвани задбалансови позиции. Най-голям е дялът на необслужваните кредити, затова понятието често се употребява вместо по-широкия термин за необслужвани експозиции. Необслужваните кредити представляват кредити, при които кредитополучателят изпитва затруднения да изплаща лихвата или главницата съгласно погасителния план на кредита. Когато плащанията са в просрочие, надхвърлящо 90 дни, или когато бъде преценено, че не е вероятно кредитът да бъде погасен от кредитополучателя, той се класифицира като необслужван.

драстично намаля в резултат на финансовата криза от 2008 г. Това спъва развитието и растежа на тези предприятия.

Добре развитите вторични пазари за необслужвани кредити също са един от основните градивни елементи за доброто функциониране на СКП⁴. Една от основните цели, обуславящи приоритетното значение, което Комисията отдава на СКП, е осигуряването на нови източници на финансиране за дружествата в ЕС, МСП и по-конкретно за бързо разрастващите се новаторски дружества. Макар че стремежът е чрез СКП да се улесни и разнообрази достъпът до небанково финансиране за дружествата от ЕС, важната роля на банките за финансирането на икономиката на ЕС също не се подценява. Затова едно от направленията на работата по изграждането на СКП е именно подсилване на капацитета на банките за кредитиране на дружествата, в това число чрез подобряване на възможностите за реализиране на стойността по обезпеченията, предоставени като покритие за кредитите.

Решение на проблема с високото равнище на необслужваните кредити трябва да се търси въз основа на комплексен подход. Макар главната отговорност за отстраняването на проблема да е на банките и държавите членки⁵, той има и силно европейско измерение, свързано с необходимостта да се намали сегашното високо равнище на необслужваните кредити и да се предотврати прекомерното им натрупване в бъдеще предвид взаимната обвързаност на банковата система на ЕС и тази на еврозоната в частност. По-специално, съществува сериозен риск проблемите в държавите членки с високи равнища на необслужвани кредити да се разпространят към икономиката на целия ЕС и да засегнат финансовата стабилност и икономическия растеж.

Необходимостта от решителни и широкообхватни действия бе подчертана в „Плана за действие за справяне с необслужваните кредити в Европа“, одобрен от Съвета ЕКОФИН на 11 юли 2017 г. В него е изведен комплексен подход за съчетаване на допълващи се действия в четири области на политиката: i) банков надзор и регулиране, ii) преразглеждане на нормативната уредба, регламентираща реструктурирането, несъстоятелността и събирането на дългове, iii) развитие на вторичните пазари за необслужвани активи и iv) насърчаване на реструктурирането на банковата система. Действията в тези области могат да се предприемат и на национално равнище, и на равнището на ЕС, в зависимост от случая. Някои мерки ще окажат по-силно въздействие върху оценката на банките относно риска за новоотпуснатите кредити, докато други ще благоприятстват своевременното признаване и по-доброто управление на необслужваните кредити, а допълнителните действия ще повишат пазарната им стойност. Тези мерки взаимно усилват въздействието си и не биха били достатъчно ефективни, ако се прилагат изолирано.

Настоящото предложение, наред с другите мерки, които Комисията представя, както и действията, предприети от Единния надзорен механизъм (ЕНМ) и Европейския банков орган (ЕБО), представляват централната част от усилията в тази насока. Съчетавайки тези допълващи се мерки, Комисията се стреми да създаде подходяща среда, в която

---

⁴ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, до Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: Завършване на съюза на капиталовите пазари до 2019 г. — време е да ускорим процеса, COM(2018) 114.

⁵ В рамките на европейския семестър Комисията нееднократно постави този въпрос по отношение на засегнатите държави членки.

банките да успеят да се справят с необслужваните кредити в портфейлите си и да намалят риска от натрупването им в бъдеще.

Ще бъде въведено изискване банките да заделят достатъчно ресурси, в случай че новоотпуснатите кредити престанат да бъдат обслужвани, и ще им бъдат предоставени съответни стимули, за да подхождат към такива ситуации на ранен етап и да избегнат прекомерното натрупване на тези кредити.

Ако кредитите престанат да бъдат обслужвани, банките ще разполагат с по-ефективни механизми за изпълнение по обезпечените кредити, за да се справят с проблема, като същевременно осигуряват необходимата защита на длъжниците.

Ако независимо от това равнищата на необслужваните кредити нараснат твърде много — какъвто е настоящият случай в някои банки и държави членки — банките ще могат да ги продадат на други оператори на вторичните пазари при условията на прозрачност, ефективност и конкурентоспособност. Надзорните органи ще ги напътстват в рамките на този процес въз основа на специфичните правомощия, с които разполагат по отношение на банките съгласно т.нар. стълб 2 по Директивата за капиталовите изисквания (ДКИ)⁶. В случай че необслужваните кредити се превърнат в сериозен широкомащабен проблем, държавите членки могат да учредят национални дружества за управление на активи или да вземат мерки съгласно действащите правила за държавна помощ и реструктуриране на банките.

В настоящото предложение се предвижда въвеждане на задължителен пруденциален предпазен механизъм срещу бъдещо прекомерно натрупване на необслужвани кредити с недостатъчно покритие за загуби в счетоводните баланси на банките. Тази мярка допълва представените днес редица други стъпки, предвидени в съобщението на Комисията „Втори доклад относно напредъка по намаляването на необслужваните кредити в Европа“⁷. За да съдейства на банките за по-ефективното управление на необслужваните кредити, Комисията представя отделно предложение, което i) подсилва защитата на обезпечените кредитори посредством по-ефективни методи за извънсъдебно събиране на обезпечения по кредити, предоставени на дружества, и ii) премахва необоснованите пречки пред обслужването на кредити от трети страни и прехвърлянето на кредити с оглед на по-нататъшното развитие на вторичните им пазари. Предвидени са и насоки относно възможностите на държавите членки за учредяване, когато е целесъобразно, на национални дружества за управление на активи изцяло в съответствие с нормативната уредба на ЕС в банковия сектор и в областта на държавната помощ. Планът за действие относно дружествата за управление на активи включва практически препоръки относно концепцията на тези дружества и учредяването им на национално равнище въз основа на най-добрите практики и натрупания от държавите членки опит⁸.

Тези инициативи взаимно усилват въздействието си. Задължителният пруденциален предпазен механизъм гарантира достатъчно високо равнище на покритие за бъдещи кредитни загуби по необслужваните кредити, което ще улесни тяхното

---

⁶ Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г., ОВ L 176, стр. 338.

⁷ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета и Европейската централна банка — Втори доклад относно напредъка по намаляването на необслужваните кредити в Европа. (insert COM Number once available)

⁸ insert SWD Number once available.

преструктуриране или продажба. Планът за дружествата за управление на активи е в помощ на държавите членки, които желаят, да реструктурират банките си посредством учредяването на дружества за управление на активи за целите на необслужваните кредити. Към това се добавят и усилията за по-нататъшно развитие на вторичните пазари за необслужвани кредити, които ще стимулират тяхното търсене и ще повишат пазарната им стойност. Освен това ускореното изпълнение по обезпеченията, което представлява механизъм за бързо и лесно събиране на вземанията по обезпеченията, ще намали разноските за уреждане на необслужваните кредити.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Провизиите за необслужвани експозиции се заделят в съответствие с приложимите счетоводни стандарти. Очаква се новият Международен стандарт за финансово отчитане (МСФО) 9, който се прилага в ЕС от 1 януари 2018 г. и в който е възприет принципът на „очакваната загуба“, да спомогне за разрешаването на проблема със закъсненията при формирането на провизии и недостатъчния им размер. Промените в новия стандарт обаче са ограничени, що се отнася до финансовите активи, които престанат да бъдат обслужвани. Освен това в счетоводните стандарти, включително МСФО 9, се определят общи принципи и подходи, а не подробни правила за формиране на провизиите за кредитни загуби. Въпреки че има насоки за прилагането на счетоводните стандарти, те обикновено оставят известна свобода на преценка при определянето на очакваните кредитни загуби по обслужваните и необслужваните експозиции, наред с другото що се отнася до очакваните бъдещи парични потоци от обезпечения или гаранции, и следователно — при определянето на равнищата на провизиите.

В рамките на стълб 2 от установената в ДКИ пруденциална уредба компетентните (т.е. надзорните) органи могат да влияят върху политиката на дадена институция относно формирането на провизии и в отделни случаи да изискват от нея специфични корекции при изчисленията на собствения капитал⁹. Мерките по стълб 2 се прилагат за всеки отделен случай по преценка на компетентния орган, ако той установи, че политиката на институцията за формиране на провизии е неадекватна или недостатъчно консервативна от надзорна гледна точка.

В заключение може да се обобщи, че за загубите по кредитните експозиции (включително необслужваните) следва да се прилагат както счетоводните стандарти, така и принципите на пруденциалното регулиране. Нито действащите счетоводни правила обаче, нито пруденциалните принципи предвиждат общо минимално третиране, което би могло ефективно да предотврати натрупването на необслужвани експозиции с недостатъчно равнище на покритие.

В своя план за действие Съветът прикани Комисията „да разгледа пруденциални предпазни механизми за справяне с евентуално недостатъчно обезпечение, което би се прилагало спрямо новоотпуснати кредити. Тези законоустановени предпазни механизми биха могли да са под формата на задължителни пруденциални приспадания на необслужваните кредити от собствените средства, след оценка за най-подходящото калибриране в съответствие с международните практики“.

В стремежа си да избегнат или да забавят признаването на загубите („подход на изчакване“) банките по-вероятно ще запазят недостатъчно провизираните необслужвани експозиции в счетоводните си баланси. Ниските равнища на провизиите и желанието да се отложи признаването на загубите са основна пречка за реструктурирането на дълга и продажбата на активи, тъй като, за да избегнат признаването на загуба, банките могат да решат да забавят реструктурирането или да намалят задлъжнялостта. Известно е, че отложеното признаване на загубите потиска кредитната дейност, тъй като банките са подложени на още по-голям натиск за

---

⁹ Комисия уточни обхвата на това правомощие в доклада си за преглед на функционирането на единния надзорен механизъм (ЕНМ), COM(2017) 591 final.

формиране на провизии в неблагоприятен момент (т.е. когато понесат загуби, а регулаторните капиталови изисквания са най-строги).

В отговор на искането, отправено от Съвета по икономически и финансови въпроси, Комисията проведе целенасочена консултация и извърши оценка на въздействието, като в резултат стигна до заключението, че въвеждането на минимално пруденциално третиране, действащо като задължителен предпазен механизъм при новоотпуснати кредити, които впоследствие се превръщат в необслужвани, е правилна стъпка в посока предотвратяване на натрупването им в бъдеще. С предлаганите изменения на Регламента за капиталовите изисквания (РКИ)¹⁰, който е пряко приложим за всички институции в ЕС, се въвежда пруденциален предпазен механизъм за нововъзникнали експозиции, които впоследствие престават да бъдат обслужвани, под формата на пруденциално приспадане от собствения капитал, обвързано с определени срокове. Този механизъм си поставя за цел:

- да редуцира рисковете за финансовата стабилност, произтичащи от високите равнища на необслужвани експозиции с недостатъчно покритие, предотвратявайки натрупването или нарастването на тези експозиции, които са носители на потенциал за разпространяване на неблагоприятните ефекти в условия на пазарно напрежение; както и
- да гарантира, че институциите разполагат с достатъчно покритие за загубите по необслужвани експозиции, защитавайки тяхната рентабилност, капитал и разходи по финансирането в периоди на напрежение. На свой ред това би предоставило на домакинствата и дружествата достъп до стабилно финансиране, необременено от фазите на икономическия цикъл.

Механизмът ще допълни i) прилагането на счетоводните стандарти по отношение на формирането на провизии за кредитни загуби по необслужвани експозиции и ii) упражняването на съществуващите надзорни правомощия по стълб 2 след оценка на всеки отделен случай от компетентния орган.

Това означава, че институциите ще трябва да продължат да признават провизиите си въз основа на своята собствена оценка и на приложимите счетоводни стандарти. Тези провизии, включително евентуалното им увеличение във връзка с МСФО 9, ще бъдат изцяло взети под внимание за целите на пруденциалния предпазен механизъм. Когато сборът на провизиите и другите корекции се окаже недостатъчен, за да покрие загубите по необслужваните експозиции до изискуемото общо минимално равнище, ще се задейства пруденциалният предпазен механизъм под формата на задължение за приспадане на разликата от елементите от базовия собствен капитал от първи ред. Когато при оценката на всеки отделен случай компетентните органи установят, че въпреки прилагането на пруденциалния предпазен механизъм по настоящия регламент, равнището на покритие за необслужваните експозиции на конкретната институция все още не е достатъчно, те могат да използват надзорните си правомощия по стълб 2.

С оглед на последователното прилагане на пруденциалната уредба, предлаганото третиране по стълб 1 се основава на вече използваните при надзорната отчетност определения и понятия. Понятието за необслужвани експозиции, което се въвежда с

---

¹⁰ Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012, ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 1.

настоящото изменение, както и критериите за реструктуриране на експозициите, са в съответствие с понятията в Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014 на Комисията¹¹, който вече се прилага широко за целите на надзорната отчетност.

От съображения за последователност са предложени изменения и на съответните разпоредби на РКИ.

- **Съгласуваност с другите политики на Съюза**

Повече от пет години след като европейските държавни и правителствени ръководители се споразумяха за създаването на банков съюз, два от неговите стълбове — за единен надзор и за реструктуриране — вече са успешно положени и функционират върху здрава нормативна основа, която е еднаква за всички институции в ЕС. Въпреки постигнатия значителен напредък са необходими по-нататъшни стъпки за завършването на банковия съюз, в това число създаването на единна схема за гарантиране на депозитите съгласно обявеното в съобщението от октомври 2017 г. и пътната карта от декември 2017 г.

В допълнение към пространния пакет за реформи, който Комисията представи през ноември 2016 г. (пакет за реформи в банковия сектор), предлаганият пруденциален предпазен механизъм представлява една от мерките за редуциране на риска, които са необходими за укрепване на устойчивостта на банковия сектор, успоредно с поэтапното въвеждане на европейската схема за застраховане на депозитите (ЕСЗД). В същото време целта на тези мерки е да се създаде устойчива нормативна уредба, която да бъде единна за всички институции в ЕС, независимо дали са част от банковия съюз. Изложените по-горе широки цели на настоящата инициатива са в пълно съответствие с основните задачи на ЕС за насърчаване на финансовата стабилност, намаляване на вероятността и степента на участие на данъкоплатците при реструктурирането на институциите, както и стимулирането на хармонично и устойчиво финансиране на стопанската дейност, което на свой ред благоприятства конкурентоспособността и защитата на потребителите.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Правното основание за предлаганите промени е същото, както при изменения на законодателен акт, т.е. член 114 от ДФЕС.

- **Субсидиарност (извън областите на изключителна компетентност)**

Действащата пруденциална уредба на ЕС не предвижда хармонизирано пруденциално третиране на необслужваните експозиции. Затова действителното покритие за загубите по необслужвани експозиции може да варира между отделните държави дори при еднакви носители на риска. Това може да ограничи съпоставимостта на коефициентите за капиталова адекватност по държави и да влоши тяхната надеждност. Банки с един и същ рисков профил, които използват една и съща валута, биха се сблъскали с различни условия за финансиране в зависимост от местоположението си в Съюза. Това води до

---

¹¹ Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014 на Комисията от 16 април 2014 г. за определяне, в съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета, на техническите стандарти за изпълнение по отношение на предоставянето на информация от институциите на надзорните органи (ОВ L 191, 28.6.2014 г., стр. 1).

допълнителна финансова фрагментация, която подкопава едно от най-важните предимства на вътрешния пазар, а именно диверсификацията и поделянето на икономически рискове през границите.

Същевременно държавите членки разполагат с ограничена възможност за въвеждане на общоприложими и правно обвързващи изисквания за провизиране. Международните стандарти за финансово отчитане например се изготвят от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС). Що се отнася до пруденциалното третиране, целта е максимално хармонизиране в рамките на целия вътрешен пазар на минималните изисквания, които са пряко приложими за институциите (включително за необслужваните експозиции, например приспадането от собствения капитал).

Компетентните органи, упражняващи надзор върху институциите в ЕС, имат възможност да влияят върху политиката на дадена институция за провизиране и да изискват специфични корекции на изчисленията на собствения капитал въз основа на правомощията си по стълб 2 от пруденциалната уредба, като оценяват поотделно всеки конкретен случай и специфичните за съответната институция обстоятелства. Те обаче не могат да наложат на държавите членки и институциите хармонизирано (минимално) третиране, нито да намерят ефективно общосистемно решение на проблема с евентуалното недостатъчно провизиране за необслужвани експозиции на равнището на ЕС.

Целта на предлаганите мерки е да допълнят действащото законодателство на ЕС. Това може да се постигне по-добре на равнището на ЕС, отколкото посредством различни национални или надзорни мерки. Законодателните действия на равнището на ЕС ще доведат до хармонизиране на пруденциалното третиране, така че всички установени в ЕС институции ще бъдат длъжни да осигуряват общо минимално равнище на покритие за загубите по нововъзникналите експозиции, които престанат да бъдат обслужвани. Такъв пруденциален предпазен механизъм, който обхваща целия ЕС, би изиграл ролята на автоматичен ограничител за бъдещото натрупване на необслужвани експозиции без достатъчно покритие за кредитни загуби, укрепвайки финансовата стабилност на банките и възможността им да отпускат кредити. Действията на равнището на ЕС ще ограничат потенциалното разпространение на неблагоприятните последици в рамките на Съюза. Те ще спомогнат също така за редуцирането на рисковете и за осигуряването на еднакви условия за всички банки по отношение на пруденциалното третиране на необслужваните експозиции в рамките на вътрешния пазар и ще допринесат за намаляване на излишните различия в банковите практики, повишаване на съпоставимостта, засилване на пазарната дисциплина и стимулиране на доверието в пазара.

- **Пропорционалност**

Принципът на пропорционалността е неразделна част от оценката на въздействието, придружаваща предложението. Всички предложени възможности не само бяха оценени индивидуално спрямо този принцип, но освен това бе анализирана липсата на пропорционалност на действащите норми с цел да се сведат до минимум административните разходи и разходите за спазване на изискванията, като същевременно се осигури еднакво третиране на цялата територия на Съюза.

В предложението се предвижда хармонизирано пруденциално третиране на необслужваните експозиции, за да се гарантира, че всички институции в ЕС прилагат минимално равнище на покритие за рисковете, произтичащи от необслужваните им експозиции. Приложимите изисквания за минимално покритие са различни в

зависимост от продължителността на периода, през който експозицията е класифицирана като необслужвана, като също така се прави разграничение между необезпечени и обезпечени необслужвани експозиции, както и между необслужвани експозиции, по които длъжникът е в просрочие повече от 90 дни, и останалите необслужвани експозиции. Така предложеното третиране е съизмеримо с различните възможни рискови характеристики на необслужваните експозиции и в същото време предлага един относително опростен и общоприложим подход. Изменението на съществуващата нормативна уредба на Съюза относно капиталовите изисквания е най-издържаният от гледна точка на пропорционалността начин да се гарантират равнопоставени условия на конкуренция, да се намали регулаторната усложненост, да се избегнат неоправдани разходи за спазване на изискванията (особено в трансграничен план), да се насърчи по-нататъшната интеграция на пазара на ЕС и да се допринесе за премахването на възможностите за регулаторен арбитраж.

- **Избор на инструмент**

Предлага се мерките да бъдат изпълнени чрез изменение на Регламент (ЕС) № 575/2013, тъй като те се отнасят до действащи разпоредби в посочения регламент или ги доразвиват, по-специално относно изчисляването на собствения капитал.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Консултации със заинтересованите страни**

През ноември 2017 г. Комисията проведе целенасочена консултация, за да прецени дали въвеждането на пруденциален предпазен механизъм е целесъобразна стъпка за овладяване на проблема с недостатъчното провизиране на необслужваните експозиции.

Целта беше да се проучат вижданията на заинтересованите страни от частния и публичния сектор относно практическата приложимост на този механизъм, евентуалната му концепция и евентуалните нежелани последици от него. Въпросите обхващаха трите варианта на политиката, анализирани в извършената след консултацията оценка на въздействието.

Консултацията бе отворена за участие за всички заинтересовани страни. Повечето отговори бяха от банки или банкови асоциации и от няколко надзорни органа. Получени бяха общо 38 отговора: 29 от заинтересовани страни от частния сектор (включително едно частно лице) и 9 — от публичния сектор. Повечето становища бяха на респонденти от държавите членки, в които делът на необслужваните експозиции е най-висок.

По отношение на концепцията за пруденциалния предпазен механизъм повечето заинтересовани страни изразиха предпочитание приспадането да се извършва постепенно, тъй като така по-добре биха били отчетени предсрочно събраните вземания по кредитите. Това е вариантът, възприет в настоящото предложение. Някои участници подкрепиха разграничението между необслужвани експозиции, при които длъжникът продължава да плаща задълженията си, и необслужвани експозиции, при които длъжникът е в несъстоятелност. Това бе отразено в предложението.

В приложение 2 към оценката на въздействието е поместено обобщение на отговорите, получени в рамките на консултацията.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Комисията поиска мнението на Европейския банков орган (ЕБО), който трябваше в кратък срок да отговори на поканата за становище относно въздействието на евентуален пруденциален предпазен механизъм. Прогнозите на ЕБО бяха включени в оценката на въздействието.

- **Оценка на въздействието**

Оценката на въздействието¹² бе обсъдена с Комитета за регулаторен контрол и бе одобрена без резерви на 17 януари 2018 г.¹³. Тя придружава предложението, което е съобразено с нея.

В нея е представен базовият сценарий, който е съпоставен с три възможни варианта за въвеждане на пруденциален предпазен механизъм при отчитане на всички необходими допускания. При базовия сценарий се взема под внимание настоящото положение във връзка с провизирането на необслужваните експозиции, т.е. прилагането на новите правила в съответствие с МСФО 9 и съществуващите надзорни правомощия на компетентните органи да увеличават провизиите за необслужвани експозиции. Бяха обмислени два подхода за пруденциално приспадане от собствения капитал в случай на недостатъчни провизии — в края на периода или постепенно (линейно или прогресивно). Третият вариант бе процентно намаление за обезпечените необслужвани експозиции, при които конкретният вид кредитна защита, използвана за обезпечаване на необслужваните експозиции, би била отчетена при изчисляването на предпазния механизъм. След анализа на оценката на въздействието бе предпочетен подходът на постепенно прогресивно приспадане. В сравнение с варианта в края на периода този сценарий дава възможност да се избегне сътресения вследствие на еднократното приспадане. При него банките ще имат повече възможности за подобряване на кредитната защита или за възстановяване на кредитите през първите няколко години в сравнение с приспадането по линейния метод. И накрая, този вариант се възприема като по-малко усложнен и по-лесен за изпълнение на практика в сравнение с подхода на процентното намаление.

Както се вижда от оценката на въздействието, може да се каже, че очакваните разходи от въвеждането на пруденциалния предпазен механизъм за необслужвани експозиции с недостатъчни провизии, са на приемливо равнище. Според оценките на ЕБО кумулативният спад в стойността на коефициента на базовия собствен капитал от първи ред в резултат на въвеждането на пруденциален предпазен механизъм (подобен на предвидения) за дадена средностатистическа банка в ЕС възлиза на 138 базисни пункта след двадесет години. Тази прогноза обаче представлява горната граница на потенциалното въздействие на предложената мярка, тъй като тя почива на допускания, които до голяма степен са консервативни (виж оценката на въздействието), а последиците от едно по-мек калибриране, приложимо за специфичните случаи на необслужвани експозиции, чието погасяване не е вероятно, не са взети предвид.

В доклада относно оценката на въздействието бяха внесени леки изменения в съответствие с препоръките в становището на Комитета за регулаторен контрол. Общата уводна част към трите доклада за необслужваните експозиции бе допълнена с

---

¹² Insert link to the IA.

¹³ Insert link to the positive opinion.

разяснения за връзката между тях. Бе включена допълнителна обосновка относно необходимостта от действие на равнището на ЕС и докладът бе изменен, за да отрази по-добре въздействието на съществуващите мерки, например МСФО 9 и правомощията по стълб 2. Бяха включени актуализираните прогнози на ЕБО, заедно с разяснения на резултатите и използваните допускания. И накрая, таблиците за количествено определяне бяха коригирани в съответствие с актуализираните прогнози, както и с цел да се подсили количествената оценка на макроикономическото въздействие в подкрепа на предпочитания вариант.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

С настоящата инициатива се въвежда нов инструмент (изисквания за минимално покритие за възникнали/очаквани загуби по необслужвани експозиции), който допълва действащото законодателство чрез установяването на ново пруденциално третиране въз основа на съществуващите определения. Целта на предложението е да се подобри ефективността на действащото законодателство чрез изисквания за минимално равнище на покритие, които са стандартизирани в рамките на целия Съюз. Следва да се отбележи, че другите минали и настоящи инициативи, свързани с необслужваните експозиции инициативи, също ще окажат въздействие върху техните равнища, така че е трудно да се определи приносът на всяка отделна мярка за общото повишаване на ефективността (за повече информация вж. приложение 3 към оценката на въздействието).

Като укрепва счетоводните баланси на банките чрез по-навременно и ефективно управление на необслужваните експозиции, пруденциалният предпазен механизъм за недостатъчно провизираните необслужвани експозиции ще спомогне за по-устойчивото предлагане на кредити в бъдеще. Положителното въздействие би трябвало да бъде в помощ основно на МСП, които зависят в по-голяма степен от банковото кредитиране, отколкото големите дружества.

- **Основни права**

Защитата на основните права въз основа на високи стандарти е един от ключовите ангажименти на ЕС. В този контекст предложението зачита основните права и съблюдава принципите, признати в Хартата на основните права на Европейския съюз, по-специално свободата на стопанска инициатива, правото на собственост, правото на справедлив процес, защитата на личните данни и защитата на потребителите.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението няма отражение върху бюджета на Съюза.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизми за мониторинг, оценка и докладване**

Тъй като настоящото предложение изменя РКИ по отношение на изчисляването на собствения капитал, прилагането му ще се оценява като част от мониторинга на посочения регламент.

- **Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението**

Определение за необслужвани експозиции — член 47а:

За целите на предпазния механизъм в РКИ се въвежда определение за необслужвани експозиции. За основа е използвано понятието, определено в Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014 на Комисията, което вече се използва широко за целите на надзорната отчетност. Това определение включва, наред с другото, експозициите в неизпълнение във връзка с изчисляването на капиталовите изисквания за кредитен риск, както и експозициите, обезценени по силата на приложимите счетоводни стандарти. Освен това в съответствие с Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014 на Комисията с предложените изменения се въвеждат строги критерии относно условията за прекратяване на третирането на дадена експозиция като необслужвана, както и относно регулаторните последици от операциите по рефинансиране и други действия за реструктуриране на експозиции.

Общ принцип на пруденциалния предпазен механизъм — член 36, параграф 1, буква м) и член 47в:

Пруденциалният предпазен механизъм се състои от два основни елемента: i) изискване към институциите да покриват до общо минимално равнище възникналите и очакваните загуби по новоотпуснатите кредити, след като тези кредити престанат да бъдат обслужвани („изискване за минимално покритие“) и ii) когато изискването за минимално покритие не е спазено, приспадане на разликата между действителното и минималното покритие от елементите на базовия собствен капитал от първи ред.

Изискваното минимално покритие нараства постепенно в зависимост от продължителността на периода, през който експозицията е класифицирана като необслужвана. Годишното нарастване на изискваното минимално покритие е по-малко през първите години след класифицирането на експозицията като необслужвана. Това постепенно увеличаване отразява факта, че колкото по-дълго е необслужвана една експозиция, толкова по-малка е вероятността дължимите суми да бъдат събрани.

Следните елементи биха отговаряли на изискванията за минимално покритие:

- а) провизии, признати съгласно приложимите счетоводни стандарти („корекции за кредитен риск“), т.е. размерът на специфичната и общата провизия за загуби по кредити във връзка с кредитни рискове, признат във финансовите отчети на институцията;
- б) допълнителни корекции на стойността на оценяваните по справедлива стойност активи;
- в) други намаления на собствения капитал; например, институциите имат възможността да намаляват собствения си капитал с по-голям от изисквания в регламента размер; както и
- г) за институциите, които изчисляват размера на рисково претеглените активи чрез вътрешнорейтинговия подход (ВРП) — превишението на регулаторно очакваните загуби над провизиите, което вече е приспаданото от собствения капитал.

Пруденциалният предпазен механизъм се задейства само когато сборът на сумите по букви а) — г) не е достатъчен за изпълнението на приложимото изискване за минимално покритие. Чрез приспадането ще се гарантира, че свързаните с необслужваните експозиции рискове по един или друг начин ще бъдат адекватно отразени в съотношението на базовия собствен капитал от първи ред на институциите.

Разграничение между необезпечени и обезпечени необслужвани експозиции — член 47в, параграфи 2 и 3:

В зависимост от това дали необслужваните експозиции са класифицирани като необезпечени или обезпечени, се прилагат различни изисквания за покритие. Необслужваната експозиция или частта от нея, която е покрита с приемлива кредитна защита, както е определено в РКИ, се смята за *обезпечена*. Необслужваната експозиция или частта от нея, която не е покрита с приемлива кредитна защита, се категоризира като *необезпечена*. Частично покритият с обезпечение кредит би следвало да се счита за обезпечен за покритата част и за необезпечен по отношение на частта, която не е покрита с обезпечение.

По принцип необезпечените и обезпечените необслужвани кредитни експозиции биха могли да се третират по един и същ начин. Те обаче имат различни характеристики от гледна точка на риска. Обезпечените необслужвани експозиции като цяло носят по-нисък риск за институцията в сравнение с необезпечените, тъй като кредитната защита дава на кредитора специално право да предяви вземане към актив или трета страна, без да се ограничава общото му право на вземане към кредитополучателя в неизпълнение. За разлика от това институцията обикновено не разполага с друга възможност да упражни правото си на регресен иск по необезпечен необслужван кредит, освен да го реструктурира. Средно делът на събраните вземания по обезпечени необслужвани експозиции е по-висок, отколкото за необезпечените. Изпълнителните производства по реализиране на кредитната защита, и когато е приложимо — на обезпечението, обаче отнемат допълнително време. Поради това за необезпечените необслужвани експозиции банките кредитори следва своевременно да изискват по-високо минимално покритие за загуби, отколкото за необезпечените. След като са изминали обаче определен брой години без успешно приключило изпълнително производство (т.е. обезпечението/гаранцията не са реализирани), кредитната защита вече не следва да се смята за действаща. В такъв случай е необходимо пълно покритие за размера на обезпечените необслужвани експозиции. Своевременното уреждане на обезпечените необслужвани експозиции би следвало да се улесни в резултат на усилията, полагани понастоящем от няколко държави членки, за реформиране на системите за несъстоятелността, както и посредством процедурите за ускорено извънсъдебно изпълнение на обезпечението, предвидени в предложението на Комисията за Директива относно лицата, обслужващи кредити, купувачите на кредити и събирането на обезпечения. Банките, които използват процедури за извънсъдебно изпълнение на обезпечението, обикновено успяват по-бързо да реструктурират, възстановят или продадат по-голям дял от необезпечените си експозиции. Те биха били засегнати в по-малка степен от изискването за увеличаване на минималното покритие за необслужвани експозиции.

Разграничение между необслужвани експозиции с просрочие на длъжника, надхвърлящо 90 дни, и други необслужвани експозиции — член 47в, параграфи 2 и 3:

Определението за необслужвани експозиции обхваща и случаите, в които макар че длъжникът все още изплаща вноските по кредита, се счита, че не е вероятно дългът да бъде погасен. Тъй като институцията продължава без съществена забава да получава пълния размер на погасителните плащания от длъжника, по принцип се очаква кредитният риск да е по-нисък, отколкото при експозициите с просрочие на длъжника от над 90 дни, в които случаи е обосновано да се прилага малко по-облекчена схема за

определяне на изискването. По-конкретно, необслужваните експозиции се покриват до 80 % от стойността на експозицията след изтичане на определения период (т.е. след две години за необезпечените необслужвани експозиции и след осем години за обезпечените). И обратно, в случаите, в които просрочието на длъжника надхвърли 90 дни по което и да съществено кредитно задължение към институцията, след изтичането на определения период от време следва да се изисква пълният размер на покритието.

Дерогация за кредити от минали периоди — член 469а

Пруденциалният предпазен механизъм би бил приложим само за експозициите, възникнали след 14 март 2018 г., тъй след тази дата вече има достатъчно яснота относно начина на прилагане на това на ново правило. За да се избегне заобикаляне на тази дерогация, експозициите, възникнали преди приемането на предложението, но които след това са изменени от институцията по начин, който увеличава стойността им, следва да се третират като нововъзникнали експозиции. За разлика от това възникналите преди датата на приемане на настоящото предложение експозиции следва да се третират в съответствие с действащите към тази дата правила, дори ако са рефинансирани или реструктурирани по друг начин.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕС) № 575/2013 по отношение на минималното покритие за загуби за необслужвани експозиции

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейската централна банка¹⁴,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹⁵,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Разработването на комплексна стратегия за решаване на проблема с необслужваните експозиции е един от приоритетите за Съюза. Макар че основната отговорност за преодоляването на този проблем е най-вече на банките и държавите членки, необходимостта да се намали сегашното високо равнище на необслужваните експозиции и да се предотврати прекомерното им натрупване в бъдеще има и силно европейско измерение. Като се има предвид взаимната обвързаност на банковите и финансовите системи в целия ЕС и фактът, че банките оперират в множество юрисдикции и държави членки, съществува значителен риск от евентуално разпространяване на отрицателните ефекти, които могат да засегнат икономическия растеж и финансовата стабилност на държавите членки и ЕС като цяло.
- (2) Една интегрирана финансова система ще придаде допълнителна устойчивост на ИПС срещу неблагоприятни сътресения благодарение на улесненото поделение на риска между частните инвеститори през граница, като в същото време ще намали необходимостта от поделение на риска в публичния сектор. За да изпълни тези цели, ЕС следва да завърши изграждането на банковия съюз и да постигне по-нататъшен напредък при изграждането на съюза на капиталовите пазари (СКП). Преодоляването на проблема с високите равнища на необслужваните кредити и с евентуалното им натрупване в бъдеще е от определящо значение за завършването на банковия съюз, стимулирането на конкуренцията в банковия

---

¹⁴ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

¹⁵ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

сектор, запазването на финансовата стабилност и активизирането на кредитната дейност с цел създаване на работни места и постигане на растеж в Съюза.

- (3) През юли 2017 г. Съветът прие План за действие за справяне с необслужваните кредити в Европа, в който се отправя призив към няколко институции да предприемат по-нататъшни стъпки за намирането на решение на този проблем. В плана е очертан комплексен подход за комбиниране на допълващи се действия в четири области на политиката: i) банков надзор и регулиране; ii) преразглеждане на нормативната уредба, регламентираща реструктурирането, несъстоятелността и събирането на дългове; iii) развитие на вторичните пазари за необслужвани активи; iv) насърчаване на реструктурирането на банковата система. Действията в тези области могат да се предприемат и на национално равнище, и на равнището на ЕС, в зависимост от случая. В Съобщението относно завършването на банковия съюз от 11 октомври 2017 г.¹⁶ Комисията също обяви намерението си да намери решение на проблема и призова за всеобхватен пакет от мерки.
- (4) Нормативната уредба за пруденциалния надзор върху кредитните институции се състои от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г.¹⁷ и Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г.¹⁸. Регламент (ЕС) № 575/2013 съдържа, *inter alia*, пряко приложими за институциите разпоредби за определяне за техния собствен капитал. Затова е необходимо действащите пруденциални разпоредби за собствения капитал в Регламент (ЕС) № 575/2013 да бъдат допълнени с разпоредби, с които се изисква приспадане от собствения капитал, в случай че провизиите или другите корекции, които служат за покритие на необслужваните експозиции, са недостатъчни. На практика това би означавало въвеждане на пруденциален предпазен механизъм за необслужваните експозиции, който ще се прилага по единен начин за всички институции в Съюза.
- (5) Пруденциалният предпазен механизъм не следва да възпрепятства упражняването на надзорните функции на компетентните органи в съответствие с Директива 2013/36/ЕС. Когато те установят, че в отделни случаи, въпреки прилагането на създадения с настоящия регламент пруденциален предпазен механизъм за необслужвани експозиции, покритието на конкретната институция за тези експозиции не е достатъчно, компетентните органи могат да използват предвидените в Директива 2013/36/ЕС надзорни правомощия, включително по член 104, параграф 1, буква г) от нея.
- (6) За целите на практическото прилагане на предпазния механизъм е целесъобразно в Регламент (ЕС) № 575/2013 да се определят ясни условия за класифицирането на необслужваните експозиции. Тъй като за целите на надзорната отчетност в Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014 на Комисията

---

¹⁶ COM(2017) 592 final, 11.10.2017 г.

¹⁷ Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012, ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 1.

¹⁸ Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г., ОВ L 191, 28.6.2014 г., стр. 1.

вече са посочени критерии за необслужваните експозиции, е целесъобразно тези действащи разпоредби да послужат като основа за класифицирането на необслужваните експозиции. Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014 на Комисията се отнася за експозициите в неизпълнение във връзка с изчисляването на капиталовите изисквания за кредитен риск, както и за експозициите, обезценени по силата на приложимите счетоводни стандарти. Тъй като мерките за реструктуриране на експозициите могат да се отразят върху класифицирането на експозицията като необслужвана, правилата за класифициране са допълнени с ясни критерии относно въздействието на тези мерки. Както съображенията за прилагане на мерките за реструктуриране на експозиции, така и последствията от тях могат да бъдат различни, затова е целесъобразно да се посочи, че прилагането на мярка за реструктуриране на необслужвана експозиция не преустановява квалифицирането ѝ като необслужвана, освен ако не са изпълнени определени строги условия.

- (7) Колкото по-дълго дадена експозиция е необслужвана, толкова по-малка е вероятността стойността ѝ да бъде възстановена. Затова частта от експозицията, която следва да бъде покрита с провизии, други корекции или приспаднати суми, с времето следва да нараства съгласно предварително определена схема.
- (8) Обезпечените необслужвани експозиции като цяло носят по-нисък риск в сравнение с необезпечените, тъй като кредитната защита по тях дава на институцията специално право да предяви вземане към актив или трета страна в допълнение към общото ѝ право на вземане към кредитополучателя в неизпълнение. При необезпечените кредити институцията разполага с правото да предяви само общо вземане към кредитополучателя в неизпълнение. Тъй като рискът при необезпечените кредити е по-висок, схемата следва да е по-стриктна. Частично обезпечените експозиции следва да се считат за обезпечени за покритата част и за необезпечени по отношение на частта, която не е покрита с обезпечение.
- (9) В зависимост от това дали експозицията е необслужвана поради факта, че просрочието на длъжника е повече от 90 дни, или поради други причини, следва да се прилага различна схема. В първия случай изискването за минимално покритие би било по-високо, тъй като за продължителен период от време институцията не е получила нито едно плащане от длъжника. Във втория случай не би следвало да се изисква покритие в пълен размер, тъй като е налице погасяване до определена степен или вероятността за погасяване е по-висока.
- (10) Когато дадена експозиция е класифицирана като необслужвана поради причини, различни от просрочие, надхвърлящо 90 дни, но впоследствие просрочието по нея надхвърли 90 дни, за тази експозиция следва да се прилага по-стриктната схема, предназначена за необслужваните експозиции с просрочие от над 90 дни. Новата схема не следва да бъде с обратна сила и следва да се прилага от деня, в който просрочието по експозицията надхвърли 90 дни. Следва обаче да се прилага коефициентът, който би бил използван, ако от самото начало експозицията е била класифицирана като необслужвана поради просрочие, надхвърлящо 90 дни.
- (11) За да се гарантира консервативна оценка на кредитната защита по необслужваните експозиции, ЕБО следва да прецени необходимостта и евентуално да разработи обща методика, по-специално по отношение на допусканията относно възможностите за възстановяване и изпълнение,

включително евентуални минимални изисквания за повторна оценка от гледна точка на сроковете.

- (12) За да се гарантира плавен преход към въвеждането на пруденциалния предпазен механизъм, новите разпоредби следва да не се прилагат за експозициите, възникнали преди 14 март 2018 г. Комисията нееднократно обяви намерението си да въведе пруденциален предпазен механизъм за необслужваните експозиции. Към датата на законодателното предложение институциите и другите заинтересовани страни следва да разполагат с необходимата яснота относно начина на прилагане на предвидения от Комисията пруденциален предпазен механизъм.
- (13) Поради това Регламент (ЕС) № 575/2013 следва да бъде съответно изменен,
ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Изменения на Регламент (ЕС) № 575/2013

- (1) В член 36 се добавя следната буква м):
„м) приложимия размер на недостатъчното покритие за необслужваните експозиции.“;
- (2) Въмъкват се следните членове 47а, 47б и 47в:

„Член 47а

Необслужвани експозиции

1. За целите на член 36, параграф 1, буква м) „експозиция“ включва някой от следните елементи, при условие че не са част от търговския портфейл на институцията:
- а) дългов инструмент, включително дългови ценни книжа, кредит, аванс, парична наличност при централна банка и други депозити на виждане;
  - б) издаден кредитен ангажимент, предоставена финансова гаранция или всякакво друго поето задължение, независимо дали е отменимо, или не.
2. За целите на член 36, параграф 1, буква м) стойността на експозицията по дългов инструмент е нейната счетоводна стойност, без да се отчитат корекциите за специфичен кредитен риск, допълнителните корекции на стойността в съответствие с членове 34 и 105, приспадатите суми в съответствие с член 36, параграф 1, буква м) или други намаления на собствения капитал във връзка с експозицията.
- За целите на член 36, параграф 1, буква м) стойността на експозицията по издаден кредитен ангажимент, предоставена финансова гаранция или друго поето задължение е нейната номинална стойност, която представлява максималната експозиция на институцията към кредитен риск, без да се отчита обезпечената кредитна защита или кредитната защита с гаранции. По-конкретно:
- а) номиналната стойност на предоставените финансови гаранции е максималната сума, която субектът може да се наложи да плати при предявяване на гаранцията;

- б) номиналната стойност на кредитните ангажименти е неусвоената сума, която институцията се е задължила да предостави като кредит.

Номиналната стойност по втората алинея не включва корекциите за специфичен кредитен риск, допълнителните корекции на стойността в съответствие с членове 34 и 105, приспадатните суми в съответствие с член 36, параграф 1, буква м), нито други намаления на собствения капитал във връзка с експозицията.

- 3. За целите на член 36, параграф 1, буква м) следните експозиции се класифицират като необслужвани:

- а) експозиция, по отношение на която се счита, че е настъпило неизпълнение в съответствие с член 178;
- б) експозиция, която се счита за обезценена в съответствие с приложимите счетоводни стандарти;
- в) експозиция в изпитателен срок по силата на параграф 7, когато са приложени допълнителни мерки за реструктуриране или просрочието по нея е надхвърлило 30 дни;
- г) експозиция под формата на ангажимент, чието предявяване или изпълнение по друг начин би породило риск тя да не бъде изплатена в пълен размер без реализация на обезпечението;
- д) експозиция под формата на финансова гаранция, за която съществува риск да бъде предявена от гарантираната страна, включително когато базовата гарантирана експозиция отговаря на критериите, за да се счита за необслужвана.

За целите на буква а), когато дадена институция има балансови експозиции към длъжник, по които просрочието е над 90 дни и които представляват над 20 % от всички балансови експозиции към длъжника, просрочието по всички балансови и задбалансови експозиции към този длъжник се счита за надхвърлящо 90 дни.

- 4. Експозициите, за които не е приложена мярка за реструктуриране, престават да бъдат класифицирани като необслужвани за целите на член 36, параграф 1, буква м), когато са изпълнени всички изброени по-долу условия:

- а) експозицията отговаря на критериите, които институцията прилага, за да преустанови класифицирането на експозицията като обезценена в съответствие с приложимите счетоводни стандарти, както и класифицирането ѝ като експозиция в неизпълнение в съответствие с член 178;
- б) състоянието на длъжника се е подобрило до такава степен, че институцията преценява като удовлетворителна вероятността за пълно и навременно погасяване на дълга;
- в) длъжникът не дължи суми, просрочието по които надхвърля 90 дни.

- 5. Фактът, че дадена необслужвана експозиция е класифицирана като държан за продажба нетекущ актив в съответствие с приложимите счетоводни стандарти, не преустановява класифицирането ѝ като необслужвана експозиция за целите на член 36, параграф 1, буква м).

6. Необслужваните експозиции, за които е приложена мярка за реструктуриране, престават да бъдат класифицирани като необслужвани за целите на член 36, параграф 1, буква м), когато са изпълнени всички изброени по-долу условия:
- а) вече не са изпълнени условията, довели до класифицирането на експозициите като необслужвани в съответствие с параграф 3;
  - б) изминала е най-малко една година от по-късно настъпилото от двете събития — момента на прилагане на мерките за реструктуриране на експозициите или момента на класифицирането на експозициите като необслужвани;
  - в) след прилагането на мерките за реструктуриране на експозициите няма просрочени суми или въз основа на анализ на финансовото състояние на длъжника институцията е преценила за удовлетворителна вероятността за пълно и навременно погасяване на експозицията.

За целите на буква в) пълното и навременно погасяване може да се смята за вероятно, когато длъжникът е извършвал редовно и навреме погасителни плащания, равни на една от следните суми:

- i) ако е имало просрочени суми — просрочената сума преди прилагането на мярката за реструктуриране на експозицията;
  - ii) ако не е имало просрочени суми — сумата, отписана при прилагането на мерките за реструктуриране на експозицията.
7. Когато необслужваната експозиция престане да бъде класифицирана като необслужвана по силата на параграф 6, тя преминава в изпитателен срок, докато бъдат изпълнени всички изброени по-долу условия:
- а) изминали са най-малко две години от датата, на която реструктурираната експозиция отново е класифицирана като обслужвана;
  - б) извършвани са редовни и навременни погасителни плащания през най-малко половината от периода, през който експозицията би била в изпитателен срок, в резултат на което е погасена значителна по размер обща сума по главницата или лихвата;
  - в) просрочието по нито една от експозициите към длъжника не надхвърля 30 дни.

Член 47б

Мерки за реструктуриране на експозиции

1. За целите на член 47а „мярка за реструктуриране на експозиция“ представлява облекчение, предоставено от институция на неин длъжник, чието финансово състояние е влошено или има вероятност да бъде влошено. Облекчението може да доведе до загуба за кредитора и представлява едно от следните действия:
- а) промяна в реда и условията за задължението по дълга, която не би била извършена, ако финансовото състояние на длъжника не е влошено;
  - б) цялостно или частично рефинансиране на задължението по дълга, което рефинансиране не би било извършено, ако финансовото състояние на длъжника не е влошено.

2. За целите на параграф 1 най-малко следните ситуации се считат за мерки за реструктуриране на експозиции:
- а) нови договорни условия, които са по-благоприятни за длъжника от предходните;
  - б) нови договорни условия, които са по-благоприятни за длъжника от договорните условия, които същата институция е предложила на длъжници със сходен рисков профил към същия минал момент;
  - в) при първоначалните договорни условия експозицията е била класифицирана като необслужвана преди промяната на договорните условия или би била класифицирана като необслужвана, ако договорните условия не са променени.
  - г) мярката води до пълна или частична отмяна на задължението по дълга;
  - д) институцията разрешава изпълнението на договорни клаузи, които дават на длъжника възможност да променя договорните условия, и експозицията е била класифицирана като необслужвана преди изпълнението на тези клаузи или би била класифицирана като необслужвана, ако тези клаузи не са изпълнени;
  - е) към момента на предоставяне на дълга или приблизително към този момент длъжникът е извършил погасителни плащания по главницата или лихвата за друго задължение по дълг към същата институция, който е класифициран като необслужвана експозиция или би бил класифициран като необслужван, ако тези плащания не са извършени;
  - ж) промяната в договорните условия включва погасителни плащания, извършени чрез реализиране на обезпечение, когато тази промяна представлява облекчение.
3. За целите на параграф 1 следните обстоятелства се приемат като показател, че е възможно да са били приложени мерки за реструктуриране на експозиции:
- а) първоначалният договор е бил в просрочие, надхвърлящо 30 дни, най-малко веднъж през тримесечния период преди промяната му или би бил в просрочие, надхвърлящо 30 дни, ако промяната не е извършена;
  - б) към момента на сключване на договора за кредит или приблизително към този момент длъжникът е извършил погасителни плащания по главницата или лихвата за друго задължение по дълг към същата институция, което е било в просрочие, надхвърлящо 30 дни, най-малко веднъж през тримесечния период преди предоставянето на новия дълг;
  - в) институцията разрешава изпълнението на договорни клаузи, които дават възможност на длъжника да променя договорните условия, и експозицията е в просрочие, надхвърлящо 30 дни, или би била в просрочие, надхвърлящо 30 дни, ако тези клаузи не са изпълнени.
4. За целите на настоящия член влошаването на финансовото състояние на длъжника се оценява на равнището на длъжника, което обхваща всички юридически лица в групата на длъжника, включени в счетоводната консолидация на групата, както и физическите лица, които контролират тази група.

Член 47в

Приспадане за необслужвани експозиции

1. За целите на член 36, параграф 1, буква м) институциите определят приложимия размер на недостатъчното покритие за необслужваните експозиции, който трябва да се приспадне от елементите на базовия собствен капитал от първи ред, като сумата по буква б) се извади от сумата по буква а):
  - а) сбора на:
    - i) необезпечената част от всяка необслужвана експозиция, ако има такава, умножена по приложимия коефициент по параграф 2;
    - ii) обезпечената част от всяка необслужвана експозиция, ако има такава, умножена по приложимия коефициент по параграф 3;
  - б) сбора от следните елементи, при условие че са свързани с конкретна необслужвана експозиция:
    - i) корекции за специфичен кредитен риск;
    - ii) допълнителни корекции на стойността в съответствие с членове 34 и 105;
    - iii) други намаления на собствения капитал;
    - iv) за институциите, които изчисляват размера на рисково претеглените експозиции съгласно вътрешнорейтинговия подход — абсолютната стойност на сумите, приспаднати по силата на член 36, параграф 1, буква г) във връзка с необслужваните експозиции, когато абсолютната стойност, която може да бъде отнесена към всяка необслужвана експозиция, се определя, като приспаднатите в съответствие с член 36, параграф 1, буква г) суми се умножат по дела на очакваната загуба по необслужваната експозиция от общия размер на очакваните загуби по експозиции, които са в неизпълнение или които не са в неизпълнение, в зависимост от случая.

Обезпечената част от необслужвана експозиция представлява частта от експозицията, покрита с обезпечена кредитна защита или кредитна защита с гаранции в съответствие с дял II, глави 3 и 4.

Необезпечената част от необслужвана експозиция съответства на разликата, ако има такава, между стойността на експозицията по член 47а, параграф 1 и обезпечената част, ако има такава, на експозицията.

2. За целите на параграф 1, буква а), подточка i) се прилагат следните коефициенти:
  - а) 0,35 за необезпечената част от необслужваната експозиция, прилаган за периода между една и две години след класифицирането ѝ като необслужвана, когато просрочието на длъжника е повече от 90 дни;
  - б) 0,28 за необезпечената част от необслужвана експозиция, прилаган за периода между една и две години след класифицирането ѝ като необслужвана, когато просрочието на длъжника не е повече от 90 дни;

- в) 1 за необезпечената част от необслужваната експозиция, прилаган от първия ден на втората година след класифицирането ѝ като необслужвана, когато просрочието на длъжника е повече от 90 дни;
  - г) 0,8 за необезпечената част от необслужваната експозиция, прилаган от първия ден на втората година след класифицирането ѝ като необслужвана, когато просрочието на длъжника не е повече от 90 дни;
3. За целите на параграф 1, буква а), подточка ii) се прилагат следните коефициенти:
- а) 0,05 за обезпечената част от необслужваната експозиция, прилаган за периода между една и две години след класифицирането ѝ като необслужвана, когато просрочието на длъжника е повече от 90 дни;
  - б) 0,04 за обезпечената част от необслужваната експозиция, прилаган за периода между една и две години след класифицирането ѝ като необслужвана, когато просрочието на длъжника не е повече от 90 дни;
  - в) 0,1 за обезпечената част от необслужваната експозиция, прилаган за периода между две и три години след класифицирането ѝ като необслужвана, когато просрочието на длъжника е повече от 90 дни;
  - г) 0,08 за обезпечената част от необслужваната експозиция, прилаган за периода между две и три години след класифицирането ѝ като необслужвана, когато просрочието на длъжника не е повече от 90 дни;
  - д) 0,175 за обезпечената част от необслужваната експозиция, прилаган за периода между три и четири години след класифицирането ѝ като необслужвана, когато просрочието на длъжника е повече от 90 дни;
  - е) 0,14 за обезпечената част от необслужваната експозиция, прилаган за периода между три и четири години след класифицирането ѝ като необслужвана, когато просрочието на длъжника не е повече от 90 дни;
  - ж) 0,275 за обезпечената част от необслужваната експозиция, прилаган за периода между четири и пет години след класифицирането ѝ като необслужвана, когато просрочието на длъжника е повече от 90 дни;
  - з) 0,22 за обезпечената част от необслужваната експозиция, прилаган за периода между четири и пет години след класифицирането ѝ като необслужвана, когато просрочието на длъжника не е повече от 90 дни;
  - и) 0,4 за обезпечената част от необслужваната експозиция, прилаган за периода между пет и шест години след класифицирането ѝ като необслужвана, когато просрочието на длъжника е повече от 90 дни;
  - й) 0,32 за обезпечената част от необслужваната експозиция, прилаган за периода между пет и шест години след класифицирането ѝ като необслужвана, когато просрочието на длъжника не е повече от 90 дни;
  - к) 0,55 за обезпечената част от необслужваната експозиция, прилаган за периода между шест и седем години след класифицирането ѝ като необслужвана, когато просрочието на длъжника е повече от 90 дни;
  - л) 0,44 за обезпечената част от необслужваната експозиция, прилаган за периода между шест и седем години след класифицирането ѝ като необслужвана, когато просрочието на длъжника не е повече от 90 дни;

- м) 0,75 за обезпечената част от необслужваната експозиция, прилаган за периода между седем и осем години след класифицирането ѝ като необслужвана, когато просрочието на длъжника е повече от 90 дни;
  - н) 0,6 за обезпечената част от необслужваната експозиция, прилаган за периода между седем и осем години след класифицирането ѝ като необслужвана, когато просрочието на длъжника не е повече от 90 дни;
  - о) 1 за обезпечената част от необслужваната експозиция, прилаган от първия ден на осмата година след класифицирането ѝ като необслужвана, когато просрочието на длъжника е повече от 90 дни;
  - п) 0,8 за обезпечената част от необслужваната експозиция, прилаган от първия ден на осмата година след класифицирането ѝ като необслужвана, когато просрочието на длъжника не е повече от 90 дни.
4. За целите на определянето на коефициента по параграфи 2 и 3, прилаган за обезпечената или необезпечената част от експозицията, се прилагат следните правила:
- а) когато експозицията е класифицирана като необслужвана поради причини, различни от просрочие, надхвърлящо 90 дни, но впоследствие просрочието по нея надхвърли 90 дни, тази експозиция се третира, считано от деня, в който просрочието надхвърли 90 дни, така, както ако към датата на класифицирането ѝ като необслужвана е била в просрочие, надхвърлящо 90 дни;
  - б) когато експозицията е класифицирана като необслужвана, защото просрочието по нея надхвърля 90 дни, тя продължава да се третира като необслужвана, докато не престане да бъде класифицирана като необслужвана в съответствие с член 47а, параграфи 4 и б, без значение дали длъжникът е погасил просрочените суми;
  - в) когато експозицията е класифицирана като необслужвана, защото просрочието по нея надхвърля 90 дни, и впоследствие са приложени мерки за реструктуриране на тази експозиция, тя продължава да се третира като експозиция, чието просрочие надхвърля 90 дни;
  - г) дали просрочието по експозицията надхвърля 90 дни се определя в съответствие с член 178.
5. ЕБО оценява практиките, използвани за оценката на обезпечените необслужвани експозиции, и може да изготви насоки за определяне на обща методика, включително евентуални минимални изисквания за повторна оценка от гледна точка на сроковете и *ad hoc* методи, за пруденциално оценяване на допустимите форми на обезпечена кредитна защита и кредитна защита с гаранции, по-специално по отношение на допусканията относно възможностите за тяхното възстановяване и изпълнение.
- Тези насоки се издават в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.“;
- (3) В член 111, параграф 1 първата алинея се заменя със следното:
- „1. Стойността на експозицията на дадена позиция от актива е счетоводната ѝ стойност след прилагането на корекции за специфичен кредитен риск, допълнителни корекции на стойността в съответствие с членове 34 и 105,

приспадане на суми в съответствие с член 36, параграф 1, буква м) или други намаления на собствения капитал във връзка с тази позиция от актива. Стойността на експозицията на задбалансова позиция, посочена в приложение I, е следният процент от нейната номинална стойност, намалена с корекциите за специфичен кредитен риск и сумите, приспаднати в съответствие с член 36, параграф 1, буква м):“;

(4) Член 127, параграф 1 се заменя със следното:

„1. Необезпечената част от всяка позиция, по която е имало неизпълнение от страна на длъжника в съответствие с член 178, или — по отношение на експозициите на дребно — необезпечената част от кредитните инструменти, по които е имало неизпълнение в съответствие с член 178, получава следното рисково тегло:

- а) 150 %, когато сборът на корекциите за специфичен кредитен риск и на сумите, приспаднати в съответствие с член 36, параграф 1, буква м), е по-малък от 20 % от необезпечената част от стойността на експозицията, която би се получила, ако тези корекции за специфичен кредитен риск не са приложени;
- б) 100 %, когато сборът на корекциите за специфичен кредитен риск и на сумите, приспаднати в съответствие с член 36, параграф 1, буква м), не е по-малък от 20 % от необезпечената част от стойността на експозицията, която би се получила, ако тези корекции за специфичен кредитен риск не са приложени;“.

(5) Член 159 се заменя със следното:

*„Член 159
Третиране на размера на очакваните загуби*

Институциите приспадат размера на очакваните загуби, изчислен в съответствие с член 158, параграфи 5, 6 и 10, от корекциите за общ и специфичен кредитен риск, допълнителните корекции на стойността в съответствие с членове 34 и 110 и другите намаления на собствения капитал във връзка с тези експозиции, с изключение на сумите, приспаднати в съответствие с член 36, параграф 1, буква м). Отбивите върху балансови експозиции, които в момента на закупуването им са в неизпълнение в съответствие с член 166, параграф 1, се третират по същия начин, както корекциите за специфичен кредитен риск. Корекциите за специфичен кредитен риск по експозиции в неизпълнение не се използват за покриване на размера на очакваните загуби по други експозиции. Размерът на очакваните загуби за секюритизирани експозиции, както и корекциите за общ и специфичен кредитен риск, свързани с тези експозиции, не се включват в това изчисление“.

(6) Член 178, параграф 1, буква б) се заменя със следното:

„б) длъжникът е в просрочие, надхвърлящо 90 дни, по съществена част от кредитното си задължение към институцията, нейното предприятие майка или някое от дъщерните ѝ предприятия. В класа експозиции на дребно, както и експозиции към субекти от публичния сектор компетентните органи може да заменят срока от 90 дни със срок от 180 дни за експозиции, обезпечени с жилищен имот или търговски недвижим имот на МСП. Срокът от 180 дни не се прилага за целите на член 36, параграф 1, буква м) или на член 127.“;

(7) Въмква се следният член 469а:

„Член 469а

Дерогация от изискването за приспадане от елементите на базовия собствен капитал от първи ред за необслужвани експозиции

Чрез дерогация от член 36, параграф 1, буква м) институциите не приспадат от елементите на базовия собствен капитал от първи ред приложимия размер на недостатъчното покритие за необслужваните експозиции, когато експозицията е възникнала преди 14 март 2018 г.

Когато институцията промени реда и условията за възникнала преди 14 март 2018 г. експозиция по начин, който увеличава експозицията на институцията към длъжника, експозицията се счита за възникнала на датата, от която се прилага промяната, а дерогацията по първата алинея престава да се прилага за тази експозиция.“.

Член 2

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател